
Wywiad "Życia warszawy" z socjologiem radzieckim

Przegląd Socjologiczny / Sociological Review 16/2, 170-171

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PRACOWNIA ZAGADNIENIŃ SPOŁECZNYCH I KULTURALNYCH
AFRYKI WSPÓŁCZESNEJ

W październiku br. Prezydium Polskiej Akademii Nauk powołało do życia Pracownię Zagadnień Społecznych i Kulturalnych Afryki Współczesnej pod kierownictwem członka Akademii prof. dra Józefa Chałasińskiego. Pracownia jest przy Wydziale Nauk Społecznych Akademii i mieści się w Pałacu Staszica przy ul. Nowy Świat 72.

CHARLES WRIGHT MILLS
(1916—1962)

Cecil Wright Mills, zmarły 21 marca 1962 r., należał do najbardziej znanych w Polsce współczesnych socjologów amerykańskich. W polskim przekładzie była publikowana jego *Elita władzy* (Warszawa 1961, Książka i Wiedza, oraz *Słuchajcie, Jarkesi!* (Warszawa 1961, Książka i Wiedza). Z powodu śmierci Millsa artykuły i wzmianki zamieściły nie tylko czasopisma naukowe, jak „Kultura i Społeczeństwo”, „Studia Socjologiczne” i inne, lecz także tygodniki społeczno-literackie oraz prasa codzienna.

POLSKI BIULETYN SOCJOLOGICZNY

Ukazał się drugi numer kwartalnika „Polish Sociological Bulletin” wydawanego w języku angielskim przez Polskie Towarzystwo Socjologiczne. Podwójny ten numer (3—4, styczeń—czerwiec 1962) przynosi artykuły następujących autorów: S. Cossowski — o socjologii współczesnej w procesach zmian społecznych; A. Malewskiego — o dwóch modelach socjologii; J. Chałasińskiego — o recepcji socjologii Spencera w Anglii, Ameryce i w Polsce (druk. w poprzednim zeszytu „Przełomu Socjologicznego”); S. Chodaka — o instytucjonalizacji zachodnioeuropejskich partii politycznych; W. Wesołowskiego — o klasach i grupach interesu; J. J. Wiatra — o ekonomicznych i społecznych czynnikach określających decyzje jednostek w głosowaniach; Z. Baumana — o wartościach i kryteriach sukcesu wśród młodzieży warszawskiej; S. Nowaka — o społecznych postawach warszawskich studentów. Numer zawiera ponadto komunikaty z badań, recenzje oraz informacje o polskich ośrodkach socjologicznych.

WYWIAD „ŻYCIA WARSZAWY” Z SOCJOLOGIEM RADZIECKIM

Poznawać, a nie wymyślać przy biurku. Pod tym tytułem „Życie Warszawy” 10 lipca 1962 r. opublikowało wywiad Kamili Chylińskiej z socjologiem radzieckim prof. G. W. Osipowem. Prof. Osipow jest kierownikiem sekcji badań socjologicznych Instytutu Filozofii Akademii Nauk ZSRR.

„Prowadzenie badań szczegółowych — czytamy w tym wywiadzie — rozpoczęto w r. 1954, lecz istotny przełom nastąpił w latach 1959—1960. Kilku młodych socjologów w Instytucie Filozofii Akademii Nauk stworzyło jak gdyby pierwszy ośrodek badawczy, lecz rychło zaczęły powstawać i inne grupy — do socjologii napływali też pracownicy naukowi z innych dyscyplin — tak że niebawem zarysowała się potrzeba koordynacji. Realizowało ją z początku Towar-

rzystwo Socjologiczne, lecz w 1959 r. w Instytucie Filozofii założono sekcję badań socjologicznych. W jej ramach ukształtowały się grupy, zajmujące się różnymi problemami, jak metodyką i technikami badań, społecznymi zagadnieniami pracy, sprawami rolnictwa, urbanistyką i architekturą, psychologią społeczną, metodą matematyczną w socjologii. W przygotowaniu są książki na temat metodyki i technik badań socjologicznych, psychologii społecznej oraz metod statystycznych”.

„Z biegiem czasu w niektórych ośrodkach wykształciła się pewna specjalizacja tematyczna. Tak np. w Świerdłowsku prowadzi się długofalowe badania nad zmianami w strukturze zawodowej klasy robotniczej w związku z wprowadzaniem automatyzacji. Pracownia przy Uniwersytecie w Gorkim (wraz z Instytutem Filozofii) przygotowuje 2-tomową publikację na temat „Postęp techniczny a klasa robotnicza” — publikację opartą na wynikach badań w 5 wielkich zakładach przemysłowych i zawierającą analizę przemian, jakie zachodzą w psychologii społecznej i indywidualnej w związku z postępowaniem technicznym. Pracownia przy Uniwersytecie Leningradzkim zajmuje się socjologią pracy, w Kijowie badaniu podlegają stosunki międzyludzkie w pewnych określonych układach. W Nowosybirsku podjęto badania nad metodami matematycznymi w socjologii, nad systemami ujmowania korelacji itd., w Mołdawii na warsztacie znajdują się problemy rolnictwa.”

„Od r. 1959 badania rozwinęły się na bardzo szeroką skalę. Obecnie działa w Związku Radzieckim ponad 500 ośrodków badawczych [...] Rozmówca nasz podkreślał kilkakrotnie, jak wielką wagę przywiązuje się w jego kraju do badań empirycznych. To jest bowiem droga do poznania rzeczywistości — nie zaś «wymyślanie przy biurku»”.

Z NOWOŚCI 1962 R.

Ercniśław Eaczko, Zygmunt Bauman, Leszek Kołakowski, Stefan Amsterdamski, Hanna Euczyńska, Zbigniew Kuderowicz, Alina Molska, Tadeusz Mrówczyński, Jan Czarowski, Krzysztof Pomian, Jerzy Reykowski, Jerzy Szacki, Jan Szmid, Hanna Temkinowa, *Filozofia i socjologia XX wieku*, Warszawa 1962, Wiedza Powszechna, ss. 390.

Zygmunt Bauman, *Zarys socjologii — Zagadnienia i pojęcia*, Warszawa 1962, PWN, ss. 432.

Treść: Uwagi wstępne; I — Socjologia; II — Społeczeństwo; III — Grupa; IV — Osobowość; V — Metody.

Józef Chałasiński, *Kultura amerykańska — Formowanie się kultury narodowej w Stanach Zjednoczonych Ameryki*, Warszawa 1962, LSW, ss. 670.

Treść: Przedmowa; I — Dżentelmeni i plebs, „człowiek natury” i idea postępu, purytani m i ewolucjonizm w formowaniu się społeczeństwa i kultury Stanów Zjednoczonych Ameryki; II — Biznesmeni i cywilizacja biznesu, Chicago nowa metropolia amerykański mu; III — Elita władzy, ruchy społeczne, ich przywódcy, kariera politycznego demagoga; IV — „Nowy feudalizm” i klasy średnie; V — Intelktualisci w kształtowaniu wyobraźni narodu, jego mitów i idei; VI — Gaęta „San Francisco Chronicle”, człowiek prywatny i sprawy publiczne; VII — Kobieta i dom w kulturze nowej klasy średniej; VIII — Mit romantycznej młodości i pierwotne wartości kultury; IX — Kultura szkolna, kultura młodzieży i problem młodego pokolenia; X — Ameryka murzyńska i zagadnienie świadomości narodowej; XI — Problem narodu w myśli i kulturze Ameryki współczesnej; XII — Kultura i osobowość a struktura społeczeństwa i perspektywy przyszłości.